

Практичне заняття № 12

Тема заняття: Вирішення ситуацій щодо порушення умов договору страхування, укладання договору страхування

Мета заняття: навчити студентів кваліфіковано, спираючись на окремі нормативні акти, визначати особливості і послідовності укладання та дії договорів страхування

Студенти повинні:

знати: поняття «договір», «страхування», види страхування

вміти: вирішувати ситуації щодо порушення умов договору страхування, укладання договору страхування

Забезпечення заняття:

Роздатковий матеріал: Інструкція з техніки безпеки, бланк договору

Наочність: опорні конспекти з теми

Технічні засоби навчання: персональний комп'ютер.

Література

Базова

1 Конституція України від 28.06.1996 / Верховна рада України [Електроний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%P0%B2%P1%80>

2. Цивільний кодекс України / Верховна рада України [Електроний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

3. Коментар до Цивільного кодексу України за ред. Харитонova Є.О., Калітенко

0. М. - Х.- 2004. -С.1259 Допоміжна

1. Бірюков І.А., Заїка Ю.О., Співак В.М. Цивільне право України. Загальна частина. - К. : Наукова думка, 2000. - 238 с.

2. Цивільне право України.ч.ІІ за ред. Ч.Н. Азімова, С.Н. Приступи. В.М. Ігнатенка. -Х., ,, Право". - 2000. - С.363

3. Цивільне та сімейне право України у запитаннях та відповідях. за ред. Харитонova Є.О., Калітенко О.М., - Харків, - „Одісей” - 2002,С.345

4. Цивільно-правові документи. за ред. В.Д. Гвоздецького., - Київ. ,, Наукова думка” 2000, С.318

4. Цивільне право України кн.ІІ за ред. О.В. Дзери, Н.С, Кузнєцової, - К., 2002.с.216

Питання для актуалізації опорних знань

1. Дайте визначення договору страхування?

2. Хто є сторонами у договорі страхування?

3. Які Ви знаєте види страхування?

Зміст роботи

Послідовність проведення практичного заняття

1. Ознайомлення з методичними рекомендаціями.

2. Вирішення ситуацій.

Методичні рекомендації

Вирішуючи ситуації необхідно звернути увагу на загальні положення страхування, які регулюються гл.67 ЦК та Законом «Про страхування», які визначають два види страхування: добровільне і обов'язкове, співстрахування, перестрахування, істотні умови договору (ст.982 ЦК). Необхідно знати категорії працівників, що підлягають обов'язковому страхуванню, різновиди добровільного страхування, випадки обов'язкового страхування, пов'язані з підприємницькою діяльністю. Відповідно до ст. 983 ЦК, ст.18 Закону «Про страхування» договір набуває чинності з моменту внесення страхувальником першого страхового платежу, якщо інше не встановлено договором. Договір може бути консенсуальним, якщо страховик виплачує страхову суму до сплати страхувальником страхового платежу. Тож договір може бути укладеним лише тоді, коли між сторонами в належній формі була досягнута згода за всіма істотними умовами, без яких він не може вступати в юридичну силу.

Вирішення ситуацій

Ситуація 1

Під час перевезення маршрутним таксі трапилася ДТП, в результаті якої загинув Старченко. Дружина загиблого звернулася до страхової компанії, що здійснювала страхування пасажирів з вимогою про виплату їй як спадкоємниці страхову суму. В ході розгляду справи було з'ясовано, що загиблий не мав квитка пасажира. На цій підставі страхова компанія відмовила дружині загиблого виплачувати страхову суму. Спадкоємниця звернулася до суду.

Яке рішення повинен прийняти суд?

Ситуація 2

Між комерційним банком «Аваль» і науково-виробничим підприємством «Маяк» був укладений кредитний договір. Відповідальність позичальника за неповернення кредиту було застраховано шляхом укладення договору страхування між ним і страховою компанією «Захист». НВП «Маяк» кредит не повернуло і банк звернувся з претензією до страхової компанії про відшкодування суми боргу. Але правління страховика претензію не визнало, зазначивши у відзиві, що за договором відшкодування НВП «Маяк» зобов'язалося перерахувати страхові платежі в два етапи. Фактично ж на рахунок страхової компанії від НВП «Маяк» надійшла лише частина першого платежу. Отже, страховик вважав, що відносини страхування не відбулися. Банк не погодився і звернувся до суду із позовом до страхової компанії «Захист».

З якого моменту є чинний договір страхування?

Яке рішення має прийняти суд?

Ситуація 3

Бойко уклав зі страховим товариством «Віват» договір страхування житлового будинку терміном на три роки. Після двох років з моменту укладення договору страхування, застрахований будинок був пошкоджений у результаті пожежі. Страхове товариство відмовило у виплаті страхової суми, мотивуючи тим, що за три місяці до настання страхового випадку застрахований будинок був зданий в оренду і Бойко порушив умови договору, не повідомивши про здачу будинку в оренду. Бойко звернувся до суду про стягнення страхової суми.

Вкажіть підстави для відмови у виплаті страхової суми.

Вирішіть спір.

Ситуація 4

Під час перевезення міжміським автобусом відбулася ДТП, в результаті якої пасажиру Петренко було завдано важких тілесних ушкоджень, внаслідок яких він став інвалідом. На утриманні Бойко перебувала дружина і двоє неповнолітніх дітей. Дружина звернулася в управління перевезень з вимогою про відшкодування шкоди, спричиненої ДТП годувальнику. Управління автомобільних перевезень запропонувало звернутися в страхову компанію. Страхова компанія відмовила у виплаті страхового забезпечення, так як їй не був пред'явлений страховий акт про настання страхового випадку. Дружина звернулася до суду.

Ситуація 5

Ушаков склав заповіт, за яким майно, в т.ч., і декілька страхових договорів заповів дітям і дружині. Під час дії цих договорів Ушаков поїхав у відпустку в інше місто, де зустрів товариша Родіонова, якому був зобов'язаний життям. Після повернення з відпустки Ушаков звернувся в страхову компанію і склав розпорядження про призначення Родіонова вигодонабувачем за трьома договорами страхування. Через декілька місяців Ушаков помер. Сини померлого звернулися до суду з позовною заявою до Родіонова і страхової компанії про визнання розпорядження недійсним.

Яке рішення повинен прийняти суд?

Ситуація 6

Громадянин С. уклав договір страхування зі страховою компанією про страхування будинку та автомобіля. У зв'язку із стихійним лихом була зруйнована частина будинку та власний автомобіль громадянина С. Він звернувся до страхової компанії з вимогою про відшкодування збитків. Страхова компанія дала згоду тільки на відшкодування збитків у межах суми, що була внесена громадянином страховій компанії. Громадянин не погодився з таким рішенням і звернувся до суду із заявою про

виплату заподіяної шкоди у повному обсязі. Страхова компанія у відповіді на заяву посилалася на те, що страхові внески громадянином С. були виплачені не повністю, тому відшкодування буде проведено тільки у розмірі внесених громадянином платежів. Як вирішити справу?

Ситуація 7

Громадянин Алексин застрахував автомашину, після чого попав у ДТП з власної вини (порушив правила дорожнього руху). Після аварії він звернувся до страхової компанії із заявою про виплату страхової суми. Страховик відмовив йому у виплаті страхової суми посилаючись на те, що в даному випадку були навмисні дії страхувальника, які були спрямовані на настання страхового випадку, а тому підстави для виплати страхової суми відсутні. Як вирішити справу?

Викладачі

Ю.В. Децюра
Ю. М. Складенко

